

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har prövat om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten (COM(2017) 131) strider mot subsidiaritetsprincipen. Riksdagen anser att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen. Skälen till riksdagens bedömning är följande.

Riksdagen konstaterar inledningsvis att det är fråga om ett sådant lagstiftningsutkast som omfattas av bestämmelserna om subsidiaritet i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen.

Riksdagen noterar att arbetsmarknadsutskottet i sitt yttrande över kommissionens arbetsprogram för 2018 (yttr. 2017/18:AU2y) bl.a. uttalar följande i fråga om den då aviserade europeiska arbetsmyndigheten.

Frågor som rör sysselsättning och socialpolitik är fundamentala för alla medlemsstater, och EU arbetar i många avseenden med dessa frågor. Exempelvis finns det gemensamma regler för skydd av arbetstagare, och medlemsländerna samordnar sin politik på sysselsättningsområdet inom ramen för EU:s tillväxtstrategi, Europa 2020. I huvudsak tillhör dock dessa frågor medlemsländernas kompetens. Arbetsmarknadsutskottet är positivt till att förbättra samverkan mellan medlemsländerna för att motverka att man kringgår lagstiftning, förbättra genomförandet, skydda arbetstagare och hantera gränsöverskridande frågor. Arbetsmarknadsutskottet kan se ett behov av att samordna medlemsstaternas myndigheter, men samverkan bör enligt utskottet i första hand förbättras genom att befintliga processer och strukturer utnyttjas. Exempelvis har det s.k. tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet medfört nya bestämmelser om administrativt samarbete mellan myndigheter på utstationeringsområdet.

Riksdagen noterar att arbetsmarknadsutskottet i det ovan nämnda yttrandet som sin uppfattning framförde att kommissionen inte skulle gå vidare med förslaget om en europeisk arbetsmyndighet, då det kunde ifrågasättas vilket mervärde en sådan myndighet skulle ha.

Riksdagen kan nu konstatera att kommissionen valt att lägga fram förslaget, och riksdagen har att ta ställning till om förslaget är förenligt med den subsidiaritetsprincip som slås fast i fördraget om Europeiska unionen.

Riksdagen vill framhålla vikten av att olika nationella arbetsmarknadsmodeller och medlemsstaternas kompetens på det sociala området och på sysselsättningsområdet respekteras. Riksdagen anser att det är oklart vilket mervärde en ny myndighet skulle medföra; det preciseras inte närmare i kommissionens förslag. Redan i dag finns det väl etablerade strukturer både på nationell nivå och på EU-nivå för att hantera de frågor som myndigheten ska ansvara för. Tvärtom ser riksdagen en risk för att det med en ny myndighet kommer att skapas ytterligare strukturer som ökar administrationen och genererar merarbete för medlemsstaterna.

Att myndigheten enligt förslaget ska återrapportera till kommissionen hur medlemsstaterna följer EU-rätten riskerar vidare enligt riksdagen att användas som skäl för att utvidga regelverket på arbetsmarknadsområdet eller att utvidga myndighetens mandat. Därmed finns det också en risk för att myndighetens verksamhet hamnar i konflikt med de nationella arbetsmarknadsmodellerna.

Myndighetens föreslagna uppgifter att medla mellan medlemsstaterna och stödja gemensamma inspektioner ser riksdagen som särskilt problematiska.

Riksdagen anser sammanfattningsvis att det övergripande målet med myndigheten, att bidra till att säkerställa rättvis rörlighet för arbetstagarna på den inre marknaden, i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna genom en förbättrad samverkan inom ramen för befintliga processer och strukturer, och att det därför kan ifrågasättas vilket mervärde en ny europeisk arbetsmyndighet skulle ha.

Riksdagen vill avslutningsvis framhålla vikten av att förhandlingen om förslag till rättsakter inte inleds innan tidsfristen för subsidiaritetsprövningen har gått ut, vilket även uppmärksammas av riksdagens konstitutionsutskott (bet. 2017/18:KU5). De nationella parlamentens roll att kontrollera subsidiariteten riskerar annars att förlora i betydelse.

Mot denna bakgrund anser riksdagen att förslaget om en europeisk arbetsmyndighet strider mot subsidiaritetsprincipen och lämnar härmed ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.